

Førstehjelpskurs på eget liv

TEKST

Kjersti Løken Stavrum

PUBLISERT 5. november 2011

– Men det er jo pensum!

Damen jeg snakker med i telefonen, gråter og er helt fortvilet. Hun har ringt meg denne morgenen fordi hun trenger å vite at jeg kan stoppe trykningen av ukens A-magasinet, eller at jeg kan inndra alle eksemplarer, eller – som et siste halmstrå: om jeg kan be avisbudet om ikke å dele ut Aftenposten på fredag der hun bor. Livet hennes, skjønner jeg, er helt ute av kontroll, og alt vil rase sammen hvis bladet kommer frem til folk hun kjenner. For hun har akkurat lest en e-post fra vår samlivsekspert og forstår at spørsmålet hennes – og hans svar på dette – er i trykken.

«Vi får innblikk i hva andre sliter med, vi forsøker å sette oss inn i denne situasjonen og tester rådet eller svaret mot hvordan vi selv tror vi ville håndtert noe lignende. Det blir som å drive førstehjelpskurs på sitt eget liv»

For sent har hun skjønnet at bare spørsmål som kommer på trykk, blir besvart. Man trenger ikke mye empati for å forestille seg hva en slik høyst privat og ofte ekstremt utleverende henvendelse – formulert uten tanke på at den bør anonymiseres – kan skape av komplikasjoner.

Men bladet kan ikke stoppes. Vi kan heller ikke unnlate å dele ut A-magasinet og avisen i spesielle områder. Jeg forsøker å forklare dette med rolig stemme. I et lite sekund roer stemningen i telefonen seg, og jeg tror vi skal klare å snakke videre sammen om hvordan hun heller kan håndtere situasjonen. Og det er da jeg kommer med de trøstende ordene: Det kan jo hende han ikke leser spalten?

Da gir hun opp. Og gir meg klar beskjed om at samlivsspalten faktisk er pensum. –Alle leser den!

Våre leserundersøkelser viser at hun tar feil. Ikke alle leser samlivsspalten i A-magasinet. Men ganske mange av våre nærmere 700 000 lesere gjør det. Fordi det er krevende og kostbart å gjøre leserundersøkelser spesifikt på spalter, er det ikke mange

undersøkelser vi har gjort. Men våre tall indikerer at lesingen av spalten ikke påvirkes så mye som man kanskje skulle tro av hvilken ekspert det er som svarer.

Min beste forklaring på dette er at det først og fremst er det innsendte spørsmålet, eller tematikken, som styrer lesingen og engasjementet. Vi ser for eksempel at temaet utroskap engasjerer mange. Det er logisk. Statistikken viser at utroskap er ganske utbredt, uavhengig av hvor man er i livet. Og, vil jeg tro, mange frykter å bli utsatt for et slikt svik. Hvis først ett brev om utroskap er kommet på trykk, vet vi at det gjerne kommer flere i kjølvannet.

I A-magasinet har vi hatt flere typer rådgivningsspalter gjennom årene og anser det som en viktig del av bladet. Nå har vi både en samlivsspalte samt psykologrådgivning under vignetten «Veivalg» som skal forenkle situasjoner innenfor de fleste av livets områder. I noen år hadde vi også spalten «Livet i familien» med råd til dem som lever med barn. Jeg husker særlig ett brev fra den perioden – innskriveren engasjerte seg i et råd som var gitt tidligere, og ville komme med sine refleksjoner. «Selv om jeg ikke har barn selv, leser jeg spalten din hver uke. Den lærer meg å se min egen barndom i retrospekt,» startet hun brevet med.

Her tror jeg hun formulerer seg på vegne av mange, og treffer årsaken til hvorfor vi – som jo har et overordnet samfunnsoppdrag å forholde oss til – bruker plass på slike råd: Vi blir alle litt klokere av å lese disse spaltene. Vi får innblikk i hva andre sliter med, vi forsøker å sette oss inn i denne situasjonen og tester rådet eller svaret mot hvordan vi selv tror vi ville håndtert noe lignende. Det blir som å drive førstehjelpskurs på sitt eget liv. Kanskje blir det lettere å holde hodet klart de gangene man selv står foran problemer som skal takles og som krever mer enn vanlig av oss?

Men virker spaltene? Følger innskriverne de rådene de får – og opplever de at problemene blir mindre? Nylig møtte jeg en person på en fest som spurte meg om nettopp dette. Jeg ristet på hodet og kunne ikke svare. Så blunket han lurt og sa: Jo, de virker. Og jeg er veldig takknemlig.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 48, nummer 11, 2011, side 1125

TEKST

Kjersti Løken Stavrum